

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
telefon száma 124.Felső szerkesztő: Dr. Kiss Pál.  
FELELŐ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Dessewitz-ter 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

## Mi csak dolgozzunk,

izzadjunk s fizessünk és semmivel mással ne törődjünk. Hogy mi történik azokkal az adófillérekkel, amiket száz meg ezer címen belőlünk kisajtolnak, sohase kutassuk, ne is kérdezzük, hanem hallgassunk, lapuljunk s örüljünk, hogy — élünk. Mert ha bizony mukkanni merünk, menten nyakon csipnek, sőt ha még zugolónk is, bizonyisten nagyon is megjárjuk.

Ha mégis izgat, gyötör bennünket a kérdés, hogy tulajdonképpen hova is lesz hát az a töméntelen adó és más-más című közszolgáltatásunk, amiket az államkasszába összehordunk, tekintünk csak a mungó kormány gazdálkodásába, legújában éppen a várpalotai adásvételébe.

Alig van nap, hogy újabb és újabb botrány ne fakadna abból a gazdálkodásból, mit ez a kormány a nemzet pénzével s más vagyonával űz. Pocsékolja, elherdálja a saját és cinkostársai önző céljaira, mintha csak a legsajátabb magánvagyonra volna a mi keresményünk, a mi közvagyonunk.

Am a várpalotai legújabb „ügylet” mindenediginél jellemzőbben mutatja be az okot és módot, hogy a kormány mért gazdálkodik így, amint gazdálkodik. A „miért” és a „miként” megfélése botrányosan tör elő a várpalotai birtokvásárlásból.

Várpalotán egy 9150 holdas nagyobb birtok eladóvá lett. Tulajdonosai két évvel ezelőtt 2 millió négyszázötvenezer koronáért vásárolták volt és amikor hamarosan jól kihasználták, továbbeladásra áruba vetették. Több ügyvédnek kötelező meghatalmazást adtak arra nézve, hogy bárkinek eladják 2 millió 700 ezertől három millió kétszázezer korona közt levő bármily vételárért. Ezidőtájt, vagyis két évvel ezelőtt felkínálták három millióért magának a kincstárnak is ezt a birtokot. A kormány akkor azt jelentette ki, hogy nem kell a birtok, nagyon drága három millióért, nem ér meg annyit.

Két évvel ezelőtt az ingatlanok országsszerte sokkal többet értek, mint érnek mostanság. Két év előtt nagyot lendülő gazdasági helyzetünk mellett mindenütt volt pénz bőven ingatlanok vételére is. Ma rossz, nyomorult a gazdasági helyzet, senkinek sincs pénze s az általános nincstelenség letörte a földet árát is. Mert senki se vásárol, nem tud vásárolni.

Hogyha állampolgárainak kevés a pénze, maga az állam se lehet valami bővében. A rossz gazdasági helyzet tehát épp úgy sújtja az államkasszát is, mint az egyes polgárok zsebében.

A mungó-kormány mégis, ami két évvel ezelőtt nem ért meg neki

se három milliót, hat milliót fizet most azért. Amint most borzasztó botrányként pattant ki, ennyiért megvette most a mungó-kormány a várpalotai birtokot a kincstár részére. „Tüzérségi gyakorlóter céljaira”, amint indokolja.

Vagyis úgy áll a dolog, hogy a Lukács-kormány újra három millió koronát pocsékolta el az államkasszából, a nemzet vagyonából — haszontalanul!

Örültek, gyengeelméjük szoktak kötni ilyen vételi ügyletet. Olyanok, akiket ilyen tettükért az örültek házába csuknak és gondnokság alá helyeznek. Aztán pedig bíróság megsemmisítik az örületükben kötött ügyleteket.

Csak a magukét herdálják el örületükben, az örült-bolondok mégis mindjárt tartozik közbelépni maga a hatóság, hogy megakadályozza a magánvagyon elpocsékolását

Mi történik a várpalotai esetben, ahol nem magánvagyon, hanem közpénzeket pocsékolnak el? Nem is keveset, nemcsak ezeket, hanem milliókat!

Hogy mit csinálnak e súlyos esetben? — Hat semmi egyebet, mint hogy maga a legfőbb közhatalóság, éppen maga a kormány örködik azon, hogy valamiként fuccsba ne menjen ez az örült-üzlet, hanem hogy minden úgy történjen, amint éppen ő maga, a kormány akarja.

Ha körülnézünk ez ügylet körül, csakugyan látjuk, hogy nem örültek köik ezt az üzletet. Hanem nagyon is számító észszel, alátomos furfanggal s cinikus gonosz szándékkal.

Egy hét óta dagad a botrány e vételi ügylet körül. Egy hét óta már minden kiderült.

Kiderült már, hogy az eladók nem is kapnak többet a vételárra az állampénztárból, mint amennyit a birtok csakugyan megér. A vételárként felvett összeg további része, egy-két millió, a — kijáróknak, a közvetítőknek jut. Így van kieszelve, így van megcsinálva ez az egész üzlet.

Itt aztán meg is kell állnunk. Ezzel már mindent meg is tudunk. Csak éppen még annyit jó tudnunk, hogy a vételközvetítő, a kijáró egy Ercsey Péter névre hallgató — mungó-képviselő. Aki végzett ur, tönkrement ember, de a Tisza-gárdának leglármasabb legénye, Tisza Pistának legbelsőbb barátja.

Petinek pénz kell, Petit, a hű Pétert meg kell menteni a — Tisza-gárdának. Mért ne áldoznának hát a cimborának, a mindig hű cinkosnak.

Most már lesz pénze Péternek, adott neki is bőven ez a Lukács-kormány. Épp úgy kitarítja őt is, mint sok más mungóját a — nemzet pénzéből.

A nemzet pedig csak adózzon tovább. Ne kérdezzünk, csak fizessünk, még ha belegebedünk is. Csak fizessünk, hadd legyen pénzük a leőrt dszentriknek, az Ercsey Petiknek. kp.

## A vajudó béke.

**A tartalékosok szabadságolása. — A szerb-bolgár viszály. — Háboru Montenegro ellen. — Bolgár cáfolat a bolgár veszteségről.**

A külügyi helyzetben ma nem állott be változás. Bulgária és Törökország siettetnék a béke megkötését, de nagyban akadályozza azt Szerbia és Görögország akadékoskodása Bulgáriával való viszálya miatt. Ez a viszálykodás nagyban aggasztja a diplomáciát. Az osztrák miniszterelnök mai külügyi beszédében nem tulságos sikerrel védte meg a folytatott külpolitikát, melynek mulasztásait és botlásait bajos is elfogadható szinten föltüntetni.

### A szerb-bolgár viszály.

A kormányhoz közel álló körökből jelentik: Ámbár a háborus veszedelem nem lett kisebb, mégis jó hatást tesz a sajtónak barátságosabb és enyhébb hangja. Most már meg vannak győződve Belgrádban arról, hogy Bulgária, amelyet erősen meggyöngöltek tartottak, kész álláspontját a legnagyobb energiával megvédelmezni. Belgrádban már most nagyon jól tudják, hogy a bolgár hadsereg minden veszedelemmel szemben helyt fog állni és hogy a bolgár katonák össz-ütközés esetében a szövetségesek ellen még bátrabban fognak harcolni, mint a törökök ellen. Egy bolgár miniszter a következőket jelentette ki:

— Elvárjuk, hogy a szövetségesek a legrövidebb idő alatt minden vitakozás nélkül alá fogják írni az előzetes békét. Ha ez minden várakozásunk ellenére nem történék meg, akkor lehetséges lesz, hogy mi avégből, hogy szabad kezét nyerjünk, azzal a kéréssel fogunk a hatalmakhoz fordulni, hogy Bulgáriát szőlítsák föl, hogy egyedül kössön békét Törökországgal. Határozottan követeljük, hogy Szerbia a szövetségi szerződésnek minden egyes pontját teljesítse. Mi nyugodtan és méltósággal várjuk az eseményeket. A szövetségesek további huzavonáját nem fogjuk megengedni és reméljük, hogy békés megoldás lehetséges lesz.

### Háboru Montenegro ellen.

A Reichspost jelenti Skutariból: Ugy látszik, hogy megismétlődnek

az 1878. és az 1879. évek eseményei. Eppen úgy, mint akkor lemondtak a Holi és Gruda törzsek területéről Montenegro javára és a bekebelezést megakadályozta az északalbániai maíszorok fegyveres ellenállása, éppen úgy a hegyi lakók most is fegyverkeznek e területeknek már elhatározott bekebelezése ellen. A kasztráli területnek mind az öt törzse elhatározta a háborút Montenegro ellen a montenegrói határ eltolása miatt.

### Bolgár cáfolat a bolgár veszteségről.

A bolgár távirati iroda a külföldi lapoknak ama jelentéseit, a melyek szerint a previstai görög-bolgár incidenseknél a bolgároknak rendkívüli nagy veszteségeik lettek volna, sőt egy erős bolgár csapat fogságba is jutott volna, valamint azt a jelentést, hogy a görögök több környékbeli községet elfoglaltak, teljesen valótlannak jelenti ki. A bolgárok vesztesége valmennyi összeülkőzésben összesen száz halott, illetve sebesült volt. A görögök veszteségét ugyan pontosan nem ismerik, annyit azonban tudnak, hogy két tiszt meghalt és hogy Eleutheriában kétszáz sebesültet szállítottak hájóra.

## A volt csanádi püspök csalódása.

### Csernoch nem kapta meg a bibornokságot.

Mikor Dr. Csernoch János esztergomi érsekké és hercegprimássá lett, általános volt az a hit, hogy rövid idő alatt megkapja a bibornoki méltóságot. A kormány ez iránt meg is tette a kellő lépéseket Rómában, eljárásának azonban nem volt eredménye. Beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint a római szentszék kijelentette, hogy a kormány kérését nem teljesítheti. A szentszék elutasító álláspontját azzal indokolta meg, hogy a bibornokoknak Magyarország részére megállapított száma teljes és így nincsen gazdátlan bibornoki főveg, a melyet a hercegprimás fejére tehetnének.

Samassa József egri érsek halála után a római szentszék tudvalevőleg báró Hornig Károly veszprémi püspököt tüntette ki a bibornoki méltósággal. Kivüle biboros még magyarországi főpapok közül Vaszary Kolos, a volt hercegprimás. Csernochnak várakoznia kell, a míg a természet utat nyit számára, hogy a bibornokok testületébe léphessen. Beállott tehát az a rendkívüli helyzet, hogy

egy püspök magasabb egyházi méltóságot visel, mint a fölötté álló hercegprimás.

## A Désy-Lukács ügy. Az elnök végzése.

Désy Zoltán tegnap beadványban tudvalevően arra kérte a büntető törvényszék elnökét, hogy a mennyiben szükségesnek tartaná Elek Pál kihallgatását, küldjön magyar bírót Badenbe s hívja meg a kihallgatásra őt is, meg a védőjét is.

Baloghy György elnök erre a beadványra ma hozta meg a végzést, mellyel Désy Zoltánt kérésével elutasítja.

A megokolás szerint az elnök Elek Pál a bádai járásbíró által való kihallgatását azért nem mellőzheti, mert Désy Zoltán az Elek Pál tanuvallomlásában nyújtandó bizonyítékok fölveteléről véglegesen nem mondott le. A vádlott, ugymond a végzés, kérvényében hangoztatott viszonyosság kérdése ugyanis csak a kölcsönös jogsegély megadásában áll és ezt a kölcsönös jogsegélyt minden állam, mindig csak a maga területén érvényes törvények szerint adhatja meg. Ezek szerint magyar bíró magyar törvénykönyvvel a kezében külföldi állam területén bírói joghatóságot sohasem gyakorolhat.

## Megjött a behívott tartalékosok segítsége.

Nincs benne köszönet.

Nesze semmi, fogd meg jól.

Végre valahára megjött Makóra a várva-várt összeg, amit a mungó kormány nagyszerű segítségnek szeretne feltüntetni.

A behívott tartalékosok itthon hagyott családjaik akarja a kormány kárpótolni a kereső férjért, a dolgozó családfentartóért s a vad idegenben, állig fegyverben, éjben, vészben, hóban, fagyban teljesített 7 havi keserves szolgálatért olyan nevelésesen csekély hitvány összeggel, melynek csekélyisége felett, az ember igazán nem tudja, nevéssen-e, vagy bosszúságtól ökölbe szoruljon-e a keze?

Makóról mintegy 4-500 családfentartó hiányzik. Nagyon jól visszaemlékezünk azokra a borongós, sötét őszi éjszakákra, midőn az éjjel s a nap minden szakában érkező behívókkal kiragadták őket a családjaik köréből. Otthon maradtak az asszony, a gyerekek kereső nélkül, kenyér nélkül.

Már akkoriban nagy garral hirdette a kormány, hogy kárpótolni fogja a behívottak családját. Joggal hihette mindenki, hogy ez a kárpótlás ha nem is lesz teljes, de legalább arányban fog állani a keserves, kínos szolgálattal.

Ma délutánra aztán kiderült, a nagy kegyelmi tény. A makóról behívott tartalékosok családjainak segítésére összesen 6740 koronát utalványozott a kormány. Számításba véve a makóról behívottak

nagy számát az egy-egy családra eső segítség 12-15 korona között fog váltakozni.

Hatalmas óriási összeg ez. Ez aztán kárpótolhatja a szegény tartalékosokat szenvedéseikért. Feledtetheti az egész telét keservesen keresztül nyomorgott családai egy irtózatossá télt borzasztó nélkülözéseit, szenvedéseit. Szegény-szegény! Idáig hitegetett és végül rutul rászedett emberek...

Nemcsak a makóiaknak, hanem Csanádmegye még más 7 községéből behívott tartalékosoknak is érkezett ilyen nagy segítség. *Hét község behívottjai családjainak összesen 6100 korona.* Ezek is lehetnek vagy 5-600-an. Ezen aztán osztozhatnak maradni maradna ebből az összegből, ha úgy hagynák, de hogy szét is kell osztani annyi ember között, hát jutni alig jut egy egyre valami?

Hát így néz ki az a nagy kormánysegítés. Ez a jutalma, ez a kárpótlása a szenvedéseket némán tűrt családoknak.

Most már nem is hiányzik egyéb, minthogy a városházán még tetézzék a kormány csufságos segítésének hibáit azzal, hogy azokat a nyomoruságos garasokat mindenféle hosszas hivatali csúfítások után fogják kiosztani a szegény arraszorult érdekelteknek.

A makói városházán ne teketóriázzanak sokat ezzel a koldusalamiznával, hanem egy-kettőre osszák szét a szegény tartalékosok családjai között. Mert ezeknek a szegény családoknak nyomora oly nagy, hogy erre az alamizsna szerű segítésre is nagyon rá vannak szorulva.

## Gyűjtőperselyek a csanádmegyei községházákban.

A kolduló magyarország.

Magyarország szerencsétlen egy ország. Itt van pénz mindenre, csak ép arra nincs, amire kellene. Vannak millió választási célokra, vannak százmilliók katonai komédiákra, lehet milliókat keresni kormányparti kijáró fiskálisoknak az államnak, állam, de árvaházakra, kórházakra, szanatóriumokra nincs pénz az Ezekre újból csak az adóprásban megnyomorított nép adakozzék, társadalmi gyűjtések címén.

Akárhová megy az ember, perselyek egész légiója tájja felé a száját. Mindenütt gyűjtőperselyek. Mindenütt adni kell. Az állam helyett.

Hogy a háborús készülődés megint elvitt párszáz milliót, a perselyek divatja annyira kifejlődött, hogy most már a kormány körrendeletileg hívja fel a vármegyék alispánjait, hogy a községi és körjegyzők irodáiba is helyeztessenek el gyűjtőperselyeket.

Legújabbban az Erzsébet királynéről nevezett országos árvaház és segítőegyesület nevére kiállított perselyek kifüggesztését ajánlotta a belügyminiszter az alispánok figyelmébe.

Van már persely a vakok országos intézete, az országos gyermekvédő liga, tüdőbetegség szanatóriuma, az uralkodóház tagjainak védnöksége alatt álló szanatóriumok, a süketnémák, nyomorék gyermekek, gyenge elméjűek, görvénkyörösök, alkoholisták, morfinisták, szemérmes koldusok és elaggottak, árvák, lelencek, valamint kóraszülettek intézetei számára elhelyezett perselyek;

Ha mindezeket elhelyezik az községi és körjegyzők irodáiba, akkor egyelőre husz-harminc persely lesz egy irodában s a jótékony szívek válogathatnak az emberbaráti intézményekben, melyeknek adakozzanak. Aki elmegy egy-egy ilyen perselyekkel felszerelt Csanádmegyei jegyzői irodába, az kicsiben megfogja látni a kolduló Magyarország hü fotografiját.

## NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Május 23 Péntek Róm kath Dzsó pk. Protestáns Dzsó Gör kath. Május 9 Nap két 4 óra 19 perokor, nyugszik 7 óra 35 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Az Helyenkinj eső és lényegtelen hőváltozás várható. Sürgönyprognózis: sok helyütt eső hűvös Déli hőmérséklet 17.0 C.

A törvényhatóság közgyűlése. Csanád vármegye köztörvényhatósága június hó 2 án tartja rendes évnegyed közgyűlést Hervay István alispán elnökelete alatt.

Hideg van. Hogy ez nyár volna, senki se mondhatja. Sem ma, sem tegnap s már jó egy hete. Kiábrándításul előbb hideg szél fűtörészt körülöttünk s ha néhány percre kidugta orczáját a nap a felhők mögöl, szinte látszott rajta, amint kacagásra táglult a képe, boldogját járta volna. Szél és csöndes hideg után ma kiadós eső kerekedett. Nem amolyan nyári permetezés vagy langyos zuhatok hanem mérges, bántó őszi eső, amely durván ránk parancsolja a meleg felöltőt. Pedig ilyen szűk időkben a felöltők ilyentájt már többnyire pihenőre térnek, némi nehézségekbe kerülve a viszontlátásuk. Nemkülönböztetve avégre is volna valami utasítása ennek a fura időjárásnak, hogy meg ne feledkezzünk a kályháról. Pedig a téből éppen elég volt már. S vagy iktassák törvénybe, akiket illet, s ha csak a mi parlamentünkről volna szó, ez könnyen menne, hogy ezentúl tél lesz az egész esztendőn át, vagy történiék valami intézkedés a nyár érdekében. Mert hiába sugdosódnak itt a köllök madárdalról, virágról, szerelemről, a valóság az, hogy ez nem május és csicsereg a zord szél, uylinak az ég csatornái s a fakadó szerelmet gyors visszavonulásra készíti a fagypontra siető hőmérő.

Justh Gyula Nyirbátorban. Justh Gyula ma délután Nyirbátorba utazott Hrabovszky Guidó képviselőjelölt támogatására. Beszédében válaszolni fog Vadász Lipót államtitkárnak a minap tartott programbeszédére, amelyben oktan kirohanást intézett a harcoló függetlenségj párt ellen.

A szabadságos tartalékosok utiköltségei. Ama közlésünkkel kapcsolatban, hogy a Boszniában és Hercegovinában szolgálatot teljesítő legénységet fumnusokban 14-14 napra szabadsággaladják, néhány lap felvetette az eszmét, hogy a szabadságoltak ingyen utazhasanak és vissza. A Militärische Rundschau arról értesül, hogy már március 8-iki hadügyministeri rendelet kimondja, hogy annak idején, az említett hadtestek legénységének turnus költségeit a hadügyminiszterium, illetve a landwehrministerium fogja viselni. Ez a rendelkezés a mostani szabadságolásokra is érvényben marad.

Tátongó mélység a város közepén. A főtérhez vezető Szegedi-utca elején, az Ott Károly-féle ház

mellett két évvel ezelőtt lebontották a régi épületet, hogy majd újat építenek. A tulajdonos azonban még nem építette fel a tervbe vett új házat, így most egy disztelen nagy gödröt tátong a régi ház helyén. Arra nincs senkinek joga, hogy a tulajdonost az új ház építésére szorítsa, de arra igen is meg van a hatóságnak, nemcsak joga, de kötelessége is, hogy a tulajdonost arra szorítsa, hogy ezt a gödröt jobb korlátokkal vegye körül, mert bizony így könnyen belé eshelik valaki, a várost szépsézetit szempontból egy cseppet sem emelő tátong mélységbe.

A tanítói fizetésrendezési javaslatokat végre szentesítette a király. A hivatalos lap holnap száma fogja közölni az új törvényeket a szentesítési záradékkal ellátva. Az első az 1913. évi XV. t. cz. Az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről, a második az 1913. XVI. t. cz. A községi és hifelekezeti elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szól. A szentesített törvények végrehajtásán a csanádmegyei kir. tanfelügyelőségén, serényen közreműködnek úgy, hogy a fizetési többleteket az érdekelt tanítók legközelebb kézhez kapják.

Vasuti gyűlés Makón. A hódmezővásárhelyi nagyszentmiklósi vasutársaság felügyelőbizottságama délelőtti ülést tartott a vármegyeházán, melyen a vasutizem pénz és üzletkezelését vizsgálták felül s mindent a legnagyobb rendben találtak.

A délvideki németek magyarosodása. Torontárvármegye magyar köznevelődési egyesület ezen évben is *julius és augusztus hónapokra* a magyarnyelv elsajátítása végett idegenajku gyermekeket telepit ki Makóra. Azon szülők, kik ilyen gyermekeket teljes ellátásba szállás, egyszerű mosással havi 30 koronáért elvállalni akarnak, f. év június 7 éig a Deák-Ferenc utcai áll. isk. igazgatói irodában Tókos Izsák igazgatónál, ki az elhelyezéssel megvan bizva jelentkezhetnek. Egyben ugyanakkor beirhatják azon gyermeküket is, kiket a németajku gyermekeknek tartandó nyári oktatásra felvétetni akarnak.

A Makói Munkás Testdö Kör f. hó 24-én szombaton este 8 órakor a „Korona“ külön helyiségében tagértekezletet tart, melyre a tagok azon kéressel hivatnak meg, hogy a gyűjtőleveket magukkal hozzák.

Legfinomabb, elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

## Eladó föld és üzlet.

A Zöldfa-utcában a volt Szirbik-féle italmérés, amely jelenleg is vendéglő joggal bír

## házzal együtt,

valamint az innenső Jángorban a volt Széll György-féle

## 40 kis láncc föld,

mely áll szőlő, gyümölcsös és üres földből, örök áron eladó.

Értekezni lehet Zöldfa-utca 37. szám alatt a tulajdonosnál.

## Az idén nem lesz nagygyakorlat.

### Huszonnyolc napig tartó fegyvergyakorlat lesz helyette.

Az idén nem lesz nagygyakorlat. Eléggé meggyakorlatoltatták szegény katonáinkat keszves 7 hónapon keresztül. A nagygyakorlatok helyett fegyvergyakorlatok lesznek, melyek 28 napig fognak tartani, melyekre névze a következő tudnivalókat közöljük:

A folyó évben csak egy huszonnyolc napos fegyvergyakorlat tartatik, augusztus és szeptember hónapokban. A védőörvényutatis II. rész 35-36. § ai értelmében ez évben fegyvergyakorlatra kötelezve vannak: a) a tartalék 1910., 1908., 1906. és 1904.; b) a póttartalék 1910., 1908., 1906. sorozó évfolyamaihoz tartozó azon legénységi egyének, még pedig úgy az a), mint a b) alatt felsoroltak közül azok, akiknek valamelyik különös tényleges szolgálata ezen fegyvergyakorlat rovására nem tudható; c) továbbá mindazok, akik a múlt évben fegyvergyakorlatuk elhalasztását utánpótlás melletti fölmentés vagy betegség folytán a folyó évben utána pótolni tartoznak; d) a 11. és 12. szolgálati évben álló 1901. és 1902. évfolyambeli nem ténylegesek azonban csak azon esetben hívhatók be, ha megbízhatóan megállapítható, hogy az utolsó fegyvergyakorlatot személyi viszonyaik figyelembevételével, vagy büntetendő hibájuk miatt mulasztották el, vagy ilyen fegyvergyakorlat utánpótlására egyáltalán kötelesek.

Az átszervezés következtében szükséges, hogy a csapatvezetők tisztjei és legénysége egymást kölcsönösen megismerjék. Ezért a nem ténylegesek a fegyvergyakorlatra tekintet nélkül tartózkodási helyükre, állományilletékes ezredekhez hivandók be.

Ha pedig egyesek a fegyvergyakorlatuknak más ezrednél való teljesítése iránt folyamodnak, ebből kérésük csak kivételes méltánylást érdemlő körülmény alapján teljesíthető. Budapesten azonban csak az itten állomásozó ezredek legénysége teljesíthet fegyvergyakorlatot.

## A tanítók kutyája.

### A szigorú határozatot nem lehet végrehajtani.

Lapunk mai számában megemlékeztünk arról, hogy a helybeli református egyház iskolaszéke azért, mert egyik tanítónak nagy kutyáját tanítás alatt az iskolában találta, kimondta, hogy a tanítók kötelesek kutyáikat két hét leforgása alatt kiirtani.

A drákói szigorú határozat kellemeien visszhangot keltett a tanítók karban. Tanakodtak is, hogy miként lehetne a szigorú határozaton segíteni. Gondoltak sok mindenre. Már-már elhatározták, hogy az iskolaszék határozatát megfélebbítik az egyházmegyéhez, de letettek erről is, mert azt találták, hogy az egyházmegyénél oly nagy urak vannak, kik a makói tanítók kis kutyáival vajmi keveset törődnek.

Egyik-másik tanító már bele is nyugodott abba, hogy megváltik kedvenc házőrző kutyájától. Némelyik tanító azonban kutatót a magyarországi rendeletek tárában, a miniszteri rendeletek óriási tömegében. Találtak is egy miniszteri döntést, mely a következőleg szól:

Hontvármegye közigazgatási bizottsága 589-910. sz. a. hozott határozatával — mindama tanítóknak, akik az iskolai épületben laknak, — eltiltotta házőrző ebek tartását. Felelőzetés folytán az ügy a m. kir. belügyminiszter urhoz került, aki a közigazgatási bizottság folyó évi május hó 22-én 97.243-911. sz. a. kelt rendeletével megsemmisítette, illetve hatályon kívül helyezte.

E rendelet nagy örömet kelt a tanítók körében, mert nem kell végrehajtani az iskolaszék határozatát. Az azonban nem szabad, hogy azt jelentse, hogy egyik-másik tanító kedvenc kutyája a tanteremben is megjelenhessen.

## SZÍNHÁZ.

### Műsor:

Pénteken páratlan bérletben másodszor „A farkas” Molnár Ferencé vigjátéka.

Szombaton páros bérletben itt először „A kedves Augusztin” Fall Leó nagy operettje.

### A farkas.

Óriási sikere volt ma este Molnár Ferencé künő színművének a farkasnak. Színes meleg színházi este volt a mai, melyen a megjelent igen szép számu közönség valóban feszült érdeklődéssel kísérte a pompás mesés szöveget minden egyes frázisát. A darabról magáról írni fölöslegesnek tartjuk. Az egész művelt világ összes színpadain való nagy sikere fényesen bizonyít amellet, hogy a farkas a legküzönőbb magyar elmetermék, melyet valaha színpadon láttak. A ma esti előadás színházunkban igazán fényes és nagyszerű volt, amin nem is lehet csodálkozni, mert a szerepek oly künő kezeben voltak, hogy elsem lehetett képzelni miszerint ne pompásan sikerüljön az előadás. Diadalmas nagy sikere volt Thurócy Gyulának ennek a nagylehetségű kiváló művésznek, aki ma este sokoldalúságának s alakító képességének oly csodásan szép jeleit adta, hogy a közönség igazán nem tudta melyik alakítása volt a legszebb, a főhadnagyé, a diplomataé, a művészé, vagy az inasé. Megmondhatjuk, legjobb volt, mint diplomata, habár a közönségnek, mint művész tetszett legjobban. Általában véve gyönyörűen játszott s őszinte nagy sikere volt. Igen künő volt ma este Fenyő Aladár. A féltékeny férj szerepét pompásan játszotta. Szép és hálás szerepét künő játszotta. Ma esti játéka egyike volt a legjobbaknak. Most pedig a legnagyobb dicsérettel szólunk a darab hőly szereplőjéről Sinkó Gizelláról, aki ma este legszebb színpadi sikerét aratta Makón. A második felvonás nagy álomjelenésében annyi művészetet, oly végtelen bájjal játszott, hogy a közönség a felvonás végén elragadtatásban többször a függöny elé szölitotta a künő művésznőt, kinek játékát elragadtatással nézte végig a kassai nemzeti színház igazgatója is s nem győzte dicsérni a kiváló művésznőt. Általában a mai esti előadás a legszebb színházi este volt ez idényben s nagy érdeklődéssel tekintünk a holnapi előadás elé mikor is a fő női szerepet Sinkó Gizella helyett Verő Janka fogja játszani.

— A farkas új szereplővel. A farkas pénteki második előadásának fő érde-

kességét fogja képezni az, hogy a fő női szerepet Vilmát ez alkalommal nem Sinkó Gizé, aki a szerepet a bemutatón előadásán kreálta, hanem Verő Janka a társulat másik kiváló drámai színésznője játssa. Mindenesetre érdekes verseny lesz a két művésznő között, amit reméljük mindkét este zsúfolt ház fog vágignézni a szereposztás egyebekben ugyanaz marad, mint a bemutatón előadásán.

— A kedves Augusztin van műsorra tűzve szombatra. Fall Leó eme kiváló operettje igazán künő előadásban fog színre kerülni nálunk, amit legnagyobb mértékben biztosít az, hogy a főbb szerepeket oly kiváló erők mint Káldor, Peterdy, Molnár Janka, Derenghy, Remete, Komlós és Nagy Dezső játsszák. Az előadás páros bérletben kerül színre.

## IRODALOM.

— Vidám könyvtár. Két új füzet jelent meg a Vidám Könyvtárból, amelyet Tábori Kornél szerkeszt a legjobb magyar humoristák asszisztenciájával. Az egyik füzet címe: *Anekdoták, vig esetek híres férfiakról* s hatvan jellemző, mulatságos kis történet van benne. A király, Ferenc Ferdinand, József főherceg, államférfiak, főpapok, nagyragu katonák és politikusok társasága egyaránt szerepel a finom humoru historiókban. Jézú eset hőse Apponyi, Thallóczy, Kristóffy, Beöthy, Száll, Bánffy, Vázsonyi s még sok ismertnevű személyiség. A „modern magyar anekdotakinc” s másik füzetnek címe: *Lipótváros, nyolcvannál több csupondáros, de mindig kényes izlésű apróságok* tartalmaz. A nevezetes budapesti alakok tarka sora vonul föl itt is. Táborin kívül Adorján Andor, Bródy Miksa, Pásztor Árpád, Szomaházy István stb. írták a szellemes történeteket. A Vidám Könyvtár egy-egy füzeté mindössze 40 fillért kapható az összes könyvesboltokban, nagyobb trafikokban és vasuti állomásokon.

## Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

### Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, étet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kelleme ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón

### Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védfegyverre, mely a kupakon és dugón áll.

## Árverési hirdetés.

A csanádi vasút Makó állomásán május 25-ikén délelőtt 10 órakor következő szállítmányok elárvereztetnek u. m: 6 csomag új butor 296 kg, 1 hordó rum 40 kg, 1 láda varógéprész 21 kg, 1 kosár ruhánemű 26 kg, 4 láda öblös üveg-áru 367 kg, 3 zsák hagymamag 150 kg, 3 darab varrógép 1 láda sör 161 kg.

Makón 1913. május 22.

Babos állomás főnök.

## Regény.

### Egy világváros rejtelmei.

(98)

20. fejezet.

Rendőr, mint büntárs.

— Nem ismerte, de úgy gondolkodott, hogy olyan előkelő embert mint Pétsy, hamarosan fel lehet ismerni.

Pétsy nem érkezett meg, helyette azonban Kocsis Gábor állott a főkapitány elé.

— Nagy György, Pétsy Dénes rokona vagyok, mondá magát bemutatva. A főkapitány ur távirati értesítése folytán rokonom felkért, hogy jöjjen leányáért. Nagyon kérem önt, szíveskedjék a gyermekhez vezetni, s őt nekem átadni.

A főkapitány csipőjére tett kezekkel nézett Kocsisra, ki jobbra balra forgatta a fejét, miután nem tudta a főkapitány szuró tekintetét kiállani.

A főkapitánynak nem tetszett, hogy nem maga Pétsy jött.

— Hm, hát, izé, jól van, menjünk, morogta a fogai közt. Pétsy urat vártam.

— Jött volna, de leányának elrablása miatt annyi izgatottságot és gyötrelmet állott ki, hogy beteg, alig áll a lábain, olyan mint az árnyék.

A főkapitány erre kissé megnyugodott.

— Persze, persze, erre nem is gondoltam, mondotta engesztelődő hangon.

De azért Pétsy ur nem feledkezett meg a főkapitány ur kegyességéről, szólt a rendőr végtelen ravaszsggal. Felhatalmazott annak kijelentésére, hogy hála fejében a Ferencz József rendlovagkeresztjét fogja kieszközölni a főkapitány ur számára.

— Ez füzente? kérde a főkapitány mohón és szeméi ragyogni kezdtek az örömtől.

— Rokonom nagy befolyású férfi, s amit ő ígér, az annyi mint bizonyos.

Folyt. köv.

A Soványban a munkásházak mellett 134 négyszögöl területű

## házhely

örök áron kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó.

Értekezhetni Zsikai Jánosnál Róka-utca 2. újszám (Kelemen hid).

## POÓR ENDRE

gyógyserésznél kapható Makón

### VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztítási anság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor Ezen piperezerek több kiállításon érmekekkel lettek kiüntelve.

## Csanádmegye legolcsóbb uri és női divatáruháza Endrei Márton Makó, Főter.

Tisztelettel értesitem Makó és vidéke vásárló közönségét, hogy a tavaszi áruim u. m. :  
**női és férfi fehérneműek, napernyők, kesztyűk, czipők, kalapok, ruhadiszek megérkeztek,**  
 amelyeket a legholcsóbb árak mellett árusítom.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Endrei Márton.

Legújabb divatu, tiszta gyapjuszövetekből készült elegáns ::

**ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA** férfi- és fiu öltönyök és tavaszi double felöltők óriási választékban nagy ruhaáruházában Makón, Fő-ter, az iparbank palotájában. :: :: :: ::

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különböféle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Minden este színház után  
**KATONAZENE**  
 a „Korzó Kávéház“-ban.  
 Mindenféle italok és ételek a rendes árban lesznek felszolgálva.  
 Szives pártfogást kér  
**Ligeti Róbert**  
 kávéház tulajdonos.

**MEGNYILT**  
 az orosházi házikenyér sütőde.  
 Szegedi-utca 3. Dózsa Simon dr. házában új  
**kenyér és liszt üzlet**  
 nyílt meg, hol naponta friss orosházi házikenyér kapható. A kenyéret nem pékmunkások, hanem orosházi nők készítik. Országszerte elismert dolog, hogy az orosházi házikenyér a legízletesebb és legégszesebb. Kívánatra megrendeléseket házhoz szállítunk. Tessék próbarendelést tenni.  
 Liszt, kopra, decre, kukorica és magdara. Asztali és kósó. A híres onsonci élesztő csak nálunk kapható  
**TELEFON 146. TELEFON 146.**

Ez a „MUKI“ művész,  
 Szájharmonika dobbal.



Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajánékkal együtt csak **4 korona**

Wagner a  
 „Hangszer-király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráru házában Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Barcsay-utca 10. ujszám alatt levő

**háza**

szabad kézből örök áron eladó.

Bővebb felvilágosítást  
 özv. **Baranyi Károlyné**  
 ad a fenti szám alatt.

Értesítés! **ÚJ ÜZLET!** Értesítés!

**HORVÁTH NÁNDOR**

Disztemetést rendező intézete **MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)**

Gyászszetek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű :: ::

**Disztemetkezést rendező intézethez,**

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-nickel-, selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek, halott ruhák. Továbbá saját készítésű felűnő szép sarkosruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangú temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legutányosabb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközölhetnek. Elsőrendű felszerelési raktár 6 díszes gyászkoocsival. Művirág koszoruk minden kivételben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorú :: :: ruk minden kivételben 3 koronától :: :: kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkoocsijaimért, valamint pompadiszravatalozásért külön díjat nem számítok fel. Gyászhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésre állok. Kötségtetésekkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvételei éjjel **Andrássy-u. 4. sz., (ev. ref. ő-templom mellett.)**

**HORVÁTH NÁNDOR**  
 az intézet tulajdonosa

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenmü ravatalozás díjtalanul.



Folyton a legújabb ujdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönségét, hogy a saját érdekében is címre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászszetek alkalmával bevásárlás véget közvetlen hozzám fordulni. :: ::

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomású dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb meglepedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Órangyal“** disztemetkezési vállalata ::

**MAKÓ, Kenyérpiac, (Tökey-féle házban).**

**Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás.** Csanádmegye, valamint Makó város legrégebbi eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebb pompadiszosztályig utólérhetetlen díszes és olcsó árakon. — Előforduló gyászszetekben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

## Építetők figyelmébe!!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a szentlőrinci téglagyárunknál a tégláégetést megkezdtük és a mai naptól kezdve elsőrendű salétrommentes fali- és vastéglát a legjutányosabb áron lehet kapni. — A nagyéremű építetők közönség becses pártfogását kérve, maradunk tisztelettel:

**Mészáros testvérek,**  
tégla- és cserépgyárosok.

o o Telefon szám: 132. o o

### Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók  
**ALEXI JÓZSEF**

asztalos üzletében (régi sörház),  
Teltsch Adolf gézmalmával szemben.

**MEGRENDELÉSEKET**

a legújabb minták után készítenek.

Elvállalok ÉPÜLET, PORTÁL- ÉS

**BOLTBERENDEZÉSEKET**

a legjutányosabb árák mellett.  
Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel

Alexi József épület és bútor  
asztalos.

5886 - 1913.

Makó város polgármesteri hivatalától.

## Árverési hirdetmény.

A Csokonay-utca megnyitása folytán az ott kisajátított területeken levő épületek, kerítések és ültetvények a folyó évi május hó 25-én délután 2 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni. Ugyanakkor az utca területébe nem eső, de a város által kisajátított épületek bérebe fognak kiadatni.

Az árverés a helyszínen Erdei József és neje tulajdonát képező háznál veszi kezdetét a jelzett időben.

Az eladott épületek, kerítések és ültetvények az árverés napját követő 8 napz. alatt eltávolítandók, vételáruk pedig az árverés alkalmával azonnal lefizetendő lesz.

Makó, 1913. évi május hó 17 én.

**Dr. Galambos**

polgármester.

## CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ,

Főtér, Kasznárlak. Gyógyáru raktár.

Illatszerek, kötszerek, gummiáru raktára.  
Nyári idénycikkek:

Fertőtlenítő szerek:

Carbolsav, Creolin, Chlorinész,  
Lysoform, Formalin, Carbolmész

Molyirtó szerek:

Naftalin, Naftalin golyó, Patsuli  
fü, Molypor, Kámfor.

Féregirtó szerek:

Fulgurin rovarirtópor 12 és 20  
fillér szórózacskókban, Dalmát  
rovarpor, Zacherlin, Tirgram,  
Zöld por (svábbogár ellen.)

Légyszűrők:

Halló, Flip Flap Fleysac teker-  
csékben,  
Tik-Tak tolószelencében, Légy-  
forgács.

Mosóporok:

Persil Minka Phoenix, Neubozon,  
Washall, Panamaháncs.

### STROBIN

szalmakalaptisztítószert, Szalma-  
kalaplakk.

Legfinomabb étolaj. Tátrai málnaszörp. Salicylsav.  
Izzadás elleni szerek, Formalin krém, Nodus, Radout, Indiana hintő-  
porok, Pipere Borax, Kölni víz, Papír poudert, Csillag krém nap-  
pali használatra 1 kor., Boran szeplő elleni szer 1 tubus 1'20 kor.

## Czipész üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

## czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-  
szebb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől  
a legdivatosabb kivitelig készítenek és a legmesszebbmenő igé-  
nyeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czi-  
pőket készítenek a legolcsóbb árák mellett. Törekvésem oda irá-  
nyul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsób-  
ban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását  
kérve, maradtam tisztelettel

**NAGY ELEK** czipész  
mester.

# „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“

Csanádmegye legelterjedtebb politikai napilapja, könyvnyomdai műintézet, újságkiadó vállalat  
Telefon-szám 124. == MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7. == Telefon-szám 124.

## MINDENMŰ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: ügyvédi, közigazgatási és kereskedelmi nyom-  
tatványokat, irodalmi műveket, folyóiratokat, körlevelet,  
levélpapírt, számlát, levelezőlapot, névjegyet, lakodalmi és  
bábi meghívót, szóró czédulát, falragaszt stb.

:-: igen csinos kivitelben, a legolcsóbb árák mellett készít. :-:

**Magyar gyártmányú papiros=raktár.**

**A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG**

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

### UJ ÓRÁS ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy közvetlen a színház mellett

### Órás üzletem nyitottam.



Ezzel kapcsolatosan a legtökéletesebben felszerelt JAVÍTÓ MŰHELYT rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkát elfogadok és azokat jóállás mellett lelkiismeretesen és jutányosan eszközölöm.

Mindennemű új órákat pontosan kiszabályozva jótállás mellett olcsón árusítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel  
BUGYI JÓZSEF órás.



### Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

### Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

#### Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillérről vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánságra ingyenes bérmentve küldjük.



## Makulatúra csomagolópapír

különként a „Makói Független Ujság“-nál.



### ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

**SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,** amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógyezelokra is.

**IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG**

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktára.



ÉRTESÍTÉS ! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

## HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű **TÖRKÖLY** és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

## Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

## TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

### A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!! sósoknyákban !!!!



A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

### Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

## JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben KEDVEZŐ ÁRBAN !! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!